

กฎกระทรวง
การอนุญาตเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า

- (๑) ใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสี
- (๒) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
- (๓) ใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี
- (๔) ใบอนุญาตส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

หมวด ๑

การขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามกฎกระทรวงนี้ ต้องเป็นผู้มีศักยภาพทางเทคนิค ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘ (๘) และมาตรา ๒๙ (๑) (ข) ด้วย

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะทำเครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นหลักฐานแสดงวิธีการทำ เครื่องกำเนิดรังสี และวิธีการตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีตามที่เลขาธิการ ประกาศกำหนดด้วย

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบอนุญาต

ข้อ ๕ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบอนุญาต

การขอรับใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสี ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นหลักฐานรับรองความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีตามที่เลขาธิการประกาศกำหนดด้วย

หมวด ๒

การออกใบอนุญาต

ข้อ ๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ตรวจสอบรายละเอียดในคำขอรับใบอนุญาต เอกสารหรือหลักฐานว่ามีความถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต หากเจ้าหน้าที่เห็นว่ารายละเอียดในคำขอรับใบอนุญาต เอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดส่งคำขอรับใบอนุญาต เอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่แก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดส่งคำขอรับใบอนุญาต เอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้ขอรับใบอนุญาตละทิ้งคำขอรับใบอนุญาต และให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่า รายละเอียดในคำขอรับใบอนุญาต เอกสารหรือหลักฐานถูกต้องและครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาต และเสนอต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป

ข้อ ๗ ให้เลขาธิการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

ข้อ ๘ ให้เลขาธิการมีหนังสือแจ้งคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตไปยังผู้ขอรับใบอนุญาตภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอรับใบอนุญาต พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานที่ถูกต้องและครบถ้วน

ในกรณีที่เลขาธิการมีคำสั่งอนุญาต ให้เลขาธิการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอรับใบอนุญาตมาชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว และให้เลขาธิการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ชำระค่าธรรมเนียม แต่หากผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ประสงค์จะรับใบอนุญาต และให้เลขาธิการจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

ในกรณีที่เลขาธิการมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบ ทั้งนี้ ให้ระบุเหตุผลของการไม่อนุญาต รวมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ การยื่นคำอุทธรณ์ และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบด้วย

ข้อ ๙ ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือรายการประวัติอื่นใดในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต

ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตโดยอนุโลม

หมวด ๓

การต่ออายุใบอนุญาตและการขอรับใบแทนใบอนุญาต

ข้อ ๑๐ ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต ภายในเก้าสิบวันแต่ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

ให้นำความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาต่ออายุใบอนุญาตโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นสำเนาเอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัย จากหน่วยงานที่เลขาธิการประกาศกำหนดด้วย

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญ สูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อเลขาธิการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอรับใบแทนใบอนุญาต ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการชำรุดในสาระสำคัญ สูญหาย หรือถูกทำลาย

ให้นำความในข้อ ๖ และข้อ ๘ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาคำขอรับใบแทนใบอนุญาตโดยอนุโลม

ใบแทนใบอนุญาตให้ใช้แบบใบอนุญาต โดยระบุคำว่า “ใบแทน” ด้วยอักษรสีแดงไว้ด้านบนของใบอนุญาต

หมวด ๔

หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต

ข้อ ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต รวมทั้งระเบียบของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๔ ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต้องรายงานผลการตรวจสอบความปลอดภัย พร้อมด้วยสำเนาเอกสารแสดงผลการตรวจสอบความปลอดภัย จากหน่วยงานที่เลขาธิการประกาศกำหนด ตามประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๑ ให้รายงานทุกหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

(๒) เครื่องกำเนิดรังสีประเภทที่ ๒ ให้รายงานทุกสองปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

การจำแนกประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามตารางท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๑๕ ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต้องเก็บรักษาเครื่องกำเนิดรังสีไว้ ณ สถานที่ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ในกรณีที่เครื่องกำเนิดรังสีที่ได้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีสูญหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อเจ้าหน้าที่โดยทันที

ข้อ ๑๖ ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะปรับปรุงสถานที่ทำ ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการหรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายจากรังสี ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๗ ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ประสงค์จะยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้ยื่นคำขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต่อเลขาธิการ และต้องจัดการกับเครื่องกำเนิดรังสีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

หมวด ๕

สถานที่ยื่นคำขอและเอกสาร และแบบต่าง ๆ

ข้อ ๑๘ การยื่นคำขอรับใบอนุญาต คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต คำขอรับใบแทนใบอนุญาต คำขอปรับปรุงสถานที่ทำ ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการหรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายจากรังสี คำขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี คำขอชำระค่าธรรมเนียม รายงานผลการตรวจสอบความปลอดภัย และใบแจ้งเครื่องกำเนิดรังสีสูญหาย ให้ยื่น ณ สำนักงาน หรือยื่นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๙ คำขอรับใบอนุญาต ใบรับคำขอ ใบอนุญาต คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต คำขอรับใบแทนใบอนุญาต คำขอปรับปรุงสถานที่ทำ ครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการหรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับ

การป้องกันอันตรายจากรังสี คำขอยกเลิกการมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี คำขอชำระค่าธรรมเนียม รายงานผลการตรวจสอบความปลอดภัย และใบแจ้งเครื่องกำเนิดรังสีสูญหาย ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เอก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตาราง
การจำแนกประเภทของเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต

ประเภท	เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องขอรับใบอนุญาต
ประเภทที่ ๑	<p>๑. เครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ๑ เมกะอิเล็กตรอนโวลต์หรือเครื่องกำเนิดรังสีที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ตั้งแต่ ๑ เมกะโวลต์ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องเร่งอนุภาคเชิงเส้น (Linear Accelerator) - เครื่องไซโคลตรอน (Cyclotron) และเครื่องซินโครตรอน (Synchrotron) - เครื่องเร่งอนุภาคโปรตอน (Proton Accelerator) - เครื่องเร่งอนุภาคหนัก (Heavy Particle Accelerator) - เครื่องฉายรังสีไซเบอร์ไนฟ์ (Cyberknife Machine) - เครื่องโทโมเธอราพี (Tomotherapy Machine) <p>๒. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง</p>
ประเภทที่ ๒	<p>๑. เครื่องกำเนิดรังสีที่มีพลังงานสูงสุดของรังสีที่เกิดขึ้นต่ำกว่า ๑ เมกะอิเล็กตรอนโวลต์หรือเครื่องกำเนิดรังสีที่อุปกรณ์กำเนิดรังสีภายในทำงานที่ความต่างศักย์ต่ำกว่า ๑ เมกะโวลต์ ที่มีลักษณะการใช้งานไม่ปิดมิดชิดหรือใช้งานกับคน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องฉายรังสีเอกซ์ชนิดตื้น (Superficial X-Ray Therapy Machine) - เครื่องฉายรังสีเอกซ์ชนิดลึก (Orthovoltage หรือ Deep X-Ray Therapy Machine) - เครื่องเอกซเรย์ถ่ายภาพรังสีทางอุตสาหกรรม (X-Ray Industrial Radiography Machine) - เครื่องเอกซเรย์ถ่ายภาพรังสีทางการศึกษาวิจัย (X-Ray Research Radiography Machine) - เครื่องเอกซเรย์ตรวจสอบความปลอดภัย (X-Ray Security Inspection Machine) <p>๒. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง</p>

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๖ วรรคสอง และมาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตสำหรับ เครื่องกำเนิดรังสีแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้